

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2025-05-23
Besvaras senast
2025-06-04 kl. 12.00

Till energi- och näringsminister Ebba Busch (KD)

2024/25:1206 En nationell modell för lokal ersättning vid elproduktion

I takt med Sveriges ökade behov av förnybar elproduktion blir det allt viktigare att säkerställa lokal acceptans för etablering av energianläggningar såsom vind- och vattenkraft. Ett konkret förslag presenterades nyligen av energibolaget Fortum, som föreslår en modell för lokal ersättning – ofta kallad bygdepeng – där delar av vinsten från elproduktionen återförs till de samhällen som direkt påverkas av anläggningarna. Syftet är att skapa mer rättvisa villkor och stärka det lokala engagemanget och stödet för energiprojekten.

Bygdepengen kan enligt förslaget gå till lokala utvecklingsprojekt, föreningsliv eller annan samhällsnyttig verksamhet, vilket kan bidra till ökad social hållbarhet och ett mer jämlikt energiomställningsarbete. Erfarenheter från andra länder visar att liknande system kan vara avgörande för att bygga långsiktigt förtroende mellan energibolag och lokalsamhällen.

En nationell modell för bygdepeng skulle kunna vara särskilt betydelsefull för landsbygdskommuner som Älvdalen och andra delar av Dalarna, där stora naturresurser bidrar till rikets energiförsörjning men där de lokala nyttorna i dag är begränsade. Ekonomisk ersättning som kommer bygden till del kan stärka såväl den lokala ekonomin som den sociala sammanhållningen, samtidigt som acceptansen för framtida etableringar förbättras.

Mot denna bakgrund vill jag fråga energi- och näringsminister Ebba Busch:

Avser ministern att ta initiativ till en nationell modell eller riktlinjer för bygdepeng som ett verktyg för att främja lokal acceptans för energiprojekt, särskilt i landsbygdskommuner som Älvdalen och övriga delar av Dalarna, där potentialen för elproduktion är stor men nyttan för lokalsamhället ofta är begränsad?

.....

Rasmus Giertz (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck